

Grad Sarajevo
City of Sarajevo

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Kanton Sarajevo
Grad Sarajevo

GRADSKO VIJEĆE

Broj: 01-GV-02-2010/23
Sarajevo, 27.12.2023. godine

Na osnovu člana 31. stav (1) tačka b) i člana 77. stav (1) Statuta Grada Sarajeva („Službene novine Kantona Sarajevo”, broj 7/23), Gradsko vijeće Grada Sarajeva, na 34. sjednici održanoj dana 27.12.2023. godine, primilo je k znanju

Informaciju o implementiranim projektima finansiranim iz međunarodnih i lokalnih fondova u 2023. godini.

PREDSJEDAVALJUĆI GRADSKOG VIJEĆA

Jasmin Ademović, s.r.

Adresa: Hamdije Kreševljakovića 3
71000 Sarajevo, BiH
Tel: +387 33 216 659
Fax: +387 33 205 874
Email: gsgv@sarajevo.ba
Web: gradskovijece.sarajevo.ba

Grad Sarajevo
City of Sarajevo

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Kanton Sarajevo
Grad Sarajevo
GRADONAČELNICA

*INFORMACIJA
O IMPLEMENTIRANIM PROJEKTIMA FINANSIRANIM IZ MEĐUNARODNIH I
LOKALNIH FONDOVA U 2023. GODINI*

Sarajevo, decembar 2023. godine

Adresa: Hamdije Kreševljakovića 3
71000 Sarajevo, BiH
Tel: +387 33 407 443
Fax: +387 33 208 341
Email: grad@sarajevo.ba
Web: www.sarajevo.ba

I UVOD

Grad Sarajevo, kao lider po uspješnosti dobivenih i sprovedenih projekata među jedinicama lokalne samouprave, vodi razvojnu politiku putem raznih međunarodnih i lokalnih projekata. Kroz finansijska sredstva dobivena iz projekata nadomještaju se nedovoljna budžetska sredstva te se na taj način stvaraju pozitivan i produktivan poslovni ambijent i klima koja je inspirativna i inkluzivna za sve inicijative i ideje građana.

Nakon što je Gradska služba za lokalnu samoupravu i razvoj grada nekoliko godina, svojim standardnim aktivnostima iz djelokruga rada Službe, dodala i projektni pristup te postala uspješna u povlačenju sredstava iz međunarodnih i lokalnih fondova, rukovodstvo Grada je formiralo novu službu – Gradsku službu za održivi razvoj, s ciljem obezbjeđivanja dodatnih sredstava za potrebe iz zajednice, a time i osnaživanje razvojne politike Grada kroz ostvarivanje ciljeva održivog razvoja. Radi se o novom proaktivnom i inovativnom pristupu u radu uprave koji može poslužiti kao primjer dobre prakse i drugim jedinicama lokalne samouprave. Vremenom, stečena znanja i iskustva rezultirala su povlačenjem značajnijih, a onda i višemilionskih sredstava iz međunarodnih fondova te pozicioniranje Grada Sarajeva kao poželjnog partnera za međunarodne projekte i procese. Danas, Grad Sarajevo je respektabilan i pouzdan partner, prepoznat od strane međunarodnih i domaćih donatora.

Bitno je napomenuti, pored vidljivog, finansijskog aspekta obezbjeđivanja dodatnih sredstava iz međunarodnih fondova u našu zajednicu, još je značajniji onaj koji nije toliko vidljiv na prvi pogled, a to je pozicioniranje Grada Sarajeva kao lidera određenih procesa.

II PROJEKTI

Oblasti iz kojih je Grad Sarajevo implementirao i aplicirao na projekte su: urbana mobilnost, zaštita okoliša, unaprjeđenje procesa obrazovanja, održivi razvoj, smart city, saradnja sa dijasporom, kultura, upravljanje otpadom, energetska efikasnost, itd.

U proteklom periodu, sljedeći projekti su odobreni za finansiranje te uspješno implementirani ili su i dalje u procesu implementacije:

Projekat iz oblasti urbane mobilnosti – Interreg Adrion TRIBUTE, 3.3 mil EUR

Grad Sarajevo učestvuje u „Interreg Adrion“ programu u formi partnera. Vodeći aplikant je milanski Univerzitet Polytechnic, a aplikacija okuplja partnere iz Slovenije, Italije, Hrvatske, Grčke, Srbije i Crne Gore.

TRIBUTE projekat, koji obuhvata integrativne i inovativne aktivnosti u oblasti urbane mobilnosti, za cilj ima unaprjeđenje javnog prijevoza, uz izazove koji se javljaju uslijed socio-ekonomskih i demografskih promjena. Koristeći prednosti elektro-mobilnosti i revolucije podijeljene mobilnosti, projektom se žele testirati inovativne pilot aktivnosti i alati za održiva mobilna rješenja u gradovima koji učestvuju u projektu: Milano, Maribor, Ljubljana, Zagreb, Patras, Novi Sad, Podgorica i Sarajevo.

Implementacija projekta je počela u januaru 2021. godine. Ukupan budžet planiran za Grad Sarajevo je 150.000 EUR. U sklopu ovog projekta, postavljena su dva ostrva mobilnosti, na lokacijama Skenderija i Otoka, kao pilot aktivnost ovog projekta, s ciljem unaprjeđenja urbane mobilnosti i održivosti u gradu Sarajevu.

Projekat „Connecting Nature“ koji je finansiran iz programa Horizon 2020 s ukupnim iznosom od 10.8 miliona EUR, a gdje je Grad Sarajevo pridruženi član.

Connecting Nature je petogodišnji projekat ukupne vrijednosti 10.8 miliona EUR koji je finansiran od strane EU Programa za inovacije – Horizon 2020. Projekat okuplja 30 projektnih partnera iz domena lokalne samouprave, industrije, nevladinog sektora i akademske zajednice. Cilj projekta je pozicionirati Evropu kao globalnog lidera u oblasti inovacija i implementacije rješenja baziranih na prirodi.

Iako je Grad Sarajevo samo pridruženi član, učešće na jednom ovakvom projektu je od velikog značaja za Grad Sarajevo zbog sticanja novih znanja, iskustava i konekcija s respektabilnim partnerima. Grad Sarajevo u ovom projektu učestvuje posredstvom Sarajevske regionalne razvojne agencije – SERDA koja je partner na projektu. Projekat tretira mogućnosti iznalaženja pogodnih prirodnih, ekološki ispravnih rješenja, a koja su ujedno u funkciji postizanja ciljeva održivog razvoja u gradovima.

U sklopu projekta urađena je pilot aktivnost – uspostavljanje prve urbane bašte s elementima senzornog parka u Sarajevu. Pilot aktivnost je realizovana u saradnji sa Školom za srednje stručno obrazovanje i radno osposobljavanje koja ima idealan prostor za uspostavljanje jedne takve bašte, te s Općinom Novo Sarajevo na čijem se području nalazi ova škola, odnosno prostor za urbanu baštu.

Urbana bašta sa senzornim elementima

Urbana bašta je otvorena za sve građane, ali je ipak poseban fokus stavljen na djecu s poteškoćama u razvoju koji će baštu koristiti u edukativne svrhe, kao i za razvoj svojih vještina i znanja. Također, poseban je fokus stavljen i na osobe treće životne dobi, tačnije korisnike Centra za zdravo starenje koji se nalazi u blizini i kojima će jedna ovakva bašta i aktivnosti vezane za nju značiti puno, te obezbijediti kvalitetan sadržaj za vrijeme koje provode u Centru.

Obzirom na značaj uspostavljanja jedne ovakve urbane bašte te da se radi o prvoj bašti ove vrste u Sarajevu, cilj nam je da ova bašta bude primjer dobre prakse koji će se replicirati i na druga područja, kako u Sarajevu, tako i širom BiH, a i šire.

U toku procesa uspostave urbane bašte održane su javne konsultacije, odnosno urban lab, na jedan inovativan način, gdje su svi prisutni mogli da podijele svoje ideje i vizije o izgledu i sadržaju urbane bašte. Rezultat javnih konsultacija, kao i rezultat pojedinačnih sastanaka uzeti su u obzir pri kreiranju idejnog rješenja urbane bašte.

Infrastrukturni radovi na uspostavljanju bašte završeni su krajem 2022. godine, a suštinsko uspostavljanje koncepta urbane bašte i senzornog parka uz prateći edukativni sadržaj, nastavljeno je u 2023. godini.

Projekat „Urbana transformacija Sarajeva“ (UTPS)

I u 2023. godini, Grad Sarajevo implementira projekat urbane transformacije Sarajeva finansiran od strane Švajcarskog državnog sekretarijata za ekonomske poslove (SECO), a u okviru Švajcarskog programa saradnje za BiH za period 2021.-2024. godine. Cilj ovog projekta je modernizacija sistema urbanističkog planiranja u Sarajevu, unaprjeđenje upravljanja, jačanje kapaciteta nadležnih institucija za urbanističko planiranje, izrada urbanističkog planskog dokumenta Kantona Sarajevo i izvođenje

malih intervencija. Ovaj projekat podržava participativni proces koji uključuje Kanton Sarajevo, Grad Sarajevo, Univerzitet Sarajevo, općine i Grad Istočno Sarajevo.

City to City Cooperation Sarajevo – Zürich, 1,6 miliona KM

Na osnovu saradnje na projektu Urbana transformacija Sarajeva, uspostavljena je i bliža, konkretnija saradnja sa Gradom Zürichom. Potpisan je Memorandum o saradnji Grada Sarajeva i Grada Züricha, a predstavnice Gradske službe za održivi razvoj su u junu mjesecu, sa predstavnicima Zavoda za planiranje razvoja Kantona Sarajevo, boravili u studijskoj posjeti Gradu Zürichu, tokom koje su razmijenjena iskustva iz oblasti urbane mobilnosti i održivog razvoja te obavljani razgovori o konkretnijoj saradnji ova dva grada. Trenutno je u toku finaliziranje tema za konkretnu saradnju i realizaciju zajedničkih projekata.

Nabavka električnog vozila za potrebe prijevoza djece s poteškoćama u razvoju, 100.000 KM

Sam cilj projekta je smanjena emisija CO₂ u gradu Sarajevu uz unaprjeđenje urbane mobilnosti i poboljšanog pristupa za ranjive kategorije, konkretno za djecu s poteškoćama u razvoju. Projekat se odnosi na nabavku električnog vozila koje je posebno prilagođeno za ovu djecu (rampa za invalidska kolica), a koje će se koristiti za prijevoz djece s poteškoćama do i od Olimpijskog bazena Otoka na kojem djeca imaju rehabilitacijske i relevantne aktivnosti. Ovaj projekat treba da posluži kao primjer dobre prakse, kako bi se mogao multiplicirati kako u Sarajevu, tako i šire. Projekat finansira GIZ, uz sufinansiranje Evropske unije i Saveza općina i gradova Federacije BiH. Vrijednost projekta je 100.000 KM, a nabavku provodi GIZ.

ACCESS prava žena kroz informiranje i angažman sa organima vlasti u Gradu Sarajevu i njegovim općinama – ACCESS, 92.300 KM

Projekat ACCESS implementira Grad Sarajevo uz podršku Kanadskog fonda za lokalne inicijative. Ukupna vrijednost projekta je 92.300,00 KM, od čega Kanadski fond za lokalne inicijative učestvuje sa 77.800,00 KM. Predviđeno trajanje projekta je 6 mjeseci (septembar 2022. – februar 2023.)

Cilj projekta je poboljšati pristup pravima/pravdi za žene kroz angažman između lokalnih vlasti i njenih građanki u vezi sa ekonomskim i društvenim učešćem žena u gradu Sarajevu (i njegovim općinama). Projektne aktivnosti uključuju mogućnosti njegovanja međusobnog razumijevanja i saradnje između lokalnih vlasti, organizacija civilnog društva i (žena) građanki o različitim pravnim pitanjima i pristupu pravima žena u Gradu Sarajevu i njegovim zajednicama.

U sklopu ovog projekta organizovani su dani otvorenih vrata u četiri gradske općine, uz podjelu prigodnih poklona domaćih brendova.

Le petit audio priče za djecu

Grad Sarajevo je iznosom od 5.000,00 KM sufinansirao projekat „Le Petit” kojim je planirana godišnja pretplata na aplikaciju dječjih bajki/audio priča za sve vrtiće u Sarajevu (<https://lepetit.app/>).

Odgajatelji iz 93 sarajevska vrtića dobili su besplatnu godišnju pretplatu za LePetit.app koja je prva mobilna aplikacija za djecu, roditelje, pedagoge i dječje terapeute koja sadrži više od 150 audio priča i bajki koje su ispriповijedali bosanskohercegovački naratori.

Fokus aplikacije je na učenju ispravnog govora i dikcije te izgradnji dječjeg vokabulara.

Sarajevo grad filma – UNESCO Mreža kreativnih gradova

U 2019. godini, nakon podnesene aplikacije za kandidaturu Grada Sarajeva, „Sarajevo – Kreativni grad filma” na „Mreži kreativnih gradova UNESCO-a”, Sarajevo je dobilo titulu kreativnog Grada filma UNESCO-a i time postalo dio velike UNESCO porodice. Proglašenjem Sarajeva kreativnim gradom filma UNESCO-a, omogućava se filmskoj kulturi i drugim kreativnim industrijama da daju značajan doprinos održivom razvoju grada, kao ključnom pokretaču unaprjeđenja i promocije industrije, turizma i obrazovanja. Cilj ovog projektnog programa je stvaranje novih pristupa i angažmana u filmskoj i televizijskoj industriji, poboljšanje filmskih lokacija i infrastrukture, povećanje zapošljavanja, te razvoj i poboljšanje filmskog turizma, u sve bitnijoj razvojnoj ulozi turizma.

U 2020. godini uspostavljena je Upravljačka jedinica za projekat Sarajevo grad filma, uspostavljen Savjetodavni odbor, održan sastanak Savjetodavnog odbora, uspostavljena FB stranica Sarajevo UNESCO City of film, te web stranica www.sarajevocityoffilm.ba na kojima se objavljuju sve relevantne informacije iz ove oblasti.

U toku ove godine implementirane su neke aktivnosti iz Akcionog plana 2020. – 2024, među kojima i „Noć kina“, događaj koji je u održan u Sarajevu prvi put 28. decembra 2021. godine. Noć kina kao poklon publici na jednu noć otvorio je vrata sarajevskih kina i omogućio građanima Sarajeva i turistima besplatno uživanje u filmovima u kinima Cineplexx, CineStar, u multimedijalnom centru Ilidža – kinu Igman, u kinu Meeting Point, kinu Novi Grad i Free kinu Valter.

Grad Sarajevo prvi je dobitnik nagrade Global Production u kategoriji „Grad filma“ koja je ove godine premijerno dodijeljena u Kanu.

Global Production Awards ove su godine dodijeljene po prvi put, a žiri Screen Internationala, jednog od tri stručne publikacije s najvećom distribucijom po svijetu, Sarajevo je prepoznao kao najbolji „Grad filma“.

Uz mnogobrojne prijave, Sarajevo je u ovoj kategoriji bilo u najužem izboru uz svega tri grada iz cijelog svijeta: Wellington (Novi Zeland), Calgary (Kanada) i Trollhättan – Trollywood (Švedska).

Nagrade Global Production dodjeljuju se organizacijama koje su postavile visoke standarde u filmskoj i TV industriji, uključujući studije, produkcijske kompanije, filmske lokacije i druge djelatnosti u filmskoj industriji.

Sarajevo grad filma UNESCO-a i Grad Sarajevo, povodom Dana Grada, 6. aprila, publici su besplatno predstavili „Sarajevo grad filma” – Maraton kratkih filmova snimljenih u Sarajevu. Filmovi su prikazani u kinu Meeting Point u Sarajevu, uz besplatan ulaz za sve posjetitelje.

Kampanja Evropske sedmice mobilnosti pod sloganom „Mix&Move! Save Energy”

Evropska sedmica mobilnosti obilježava se širom svijeta u periodu od 16. do 22. septembra. Ova evropska inicijativa potiče gradove na uvođenje i promociju održivih prijevoznih sredstava i povezivanja građana kako bi koristili alternativna prijevozna sredstva. Generalna direkcija za životnu sredinu Evropske komisije je 2002. godine pokrenula kampanju „Evropska sedmica mobilnosti“ koja se organizira svake godine, a aktivnosti se završavaju 22. septembra obilježavanjem „Svjetskog dana bez automobila“.

Tim povodom, u Sarajevu je u periodu od 16. do 22. septembra obilježena Evropska sedmica mobilnosti.

U subotu 16. septembra organiziran je događaj „Bike Day“ na Vilsonovom šetalištu, uz takmičenja u vožnji bicikla za djecu, najavu subvencija za kupovinu bicikala i predstavljanje kampanje „Bike2Work“, gdje se građani Sarajeva podstiču da koriste bicikle za odlazak na posao tokom cijele sedmice.

Aktivnosti održane narednog dana uključivale su edukativne sesije o saobraćajnoj sigurnosti za školsku i predškolsku djecu, kao i objavu poziva za vaučere Nextbike.

Nadalje, postavljeni su anti vandal parkinzi za bicikla na dvije lokacije, te održana panel diskusija u organizaciji Zelenog Kluba i Sarajevo Film Festivala, na temu: „Izazovi urbane mobilnosti i nultog zagađenja u Sarajevu“.

22. septembra održana je i panel diskusija Save Energy! na kojoj je predstavljen novi koncept ostrva mobilnosti i na kojoj je razgovarano o urbanoj mobilnosti.

Kampanja „Bike2Work“ nastavljena je tokom cijele sedmice, a najkreativnija organizacija na poklon je dobila parking za bicikla. Učešće u kampanji uzeli su i Britanska ambasada u BiH na čelu s ambasadorom, Nj.E. Julian Reilly.

Najznačajnija aktivnost realizovana u sklopu ove kampanje je subvencioniranje kupovine bicikala za 153 građanina, kroz podjelu vaučera u vrijednosti od 100,00 KM, u saradnji s Intesa San Paolo Bank, UNIQA osiguranjem, M-Bike shopom i Delegacijom EU u BiH.

Cilj kampanje je promocija održive mobilnosti, podizanje svijesti o važnosti biciklizma kao ekološki prihvatljivog i zdravog vida transporta, te smanjenje gužvi i zagađenja u našem gradu.

Na stranici [Sarajevo Urban Mobility](#) su na jednom mjestu predstavljene sve aktivnosti koje se tiču obilježavanja Evropske sedmice mobilnosti, ali i generalno informacije o urbanoj mobilnosti u Sarajevu tokom cijele godine.

GIZ je kroz projekat PROSUMP podržao obilježivanje Evropske sedmice mobilnosti, obezbijedivši promotivni materijal, ali i podrškom drugim aktivnostima.

Aktivnosti provedene u oblasti otpada od hrane

Primijetivši kako je pitanje otpada hrane veoma bitna tema o kojoj se premalo priča, Grad Sarajevo je u prethodnoj godini u saradnji sa Accelerator Lab UNDP BiH započeo aktivnosti na ovu temu.

Provedene aktivnosti ukazale su na potrebu da se pristupi izradi jednog strateškog dokumenta za Sarajevo, koji će dati okvir za konkretne mjere i aktivnosti kojima će se uticati na problem otpada od hrane. S tim u vezi, Gradsko vijeće Grada Sarajeva usvojilo je u novembru 2022. godine Plan Grada Sarajeva za prevenciju i smanjenje otpada od hrane i gubitaka hrane 2023.-2026. godina.

S tim u vezi, Grad Sarajevo je raspisao Javni poziv za projektne prijedloge usmjerene na ispunjenje mjera iz Plana Grada Sarajevo za prevenciju i smanjenje otpada od hrane i gubitaka hrane. Tri udruženja odgovorila su na ovaj poziv s projektnim prijedlozima koji imaju za cilj unaprjeđenje upravljanja otpadom od hrane i povećanje svijesti o ovoj temi.

Kao rezultat ovog javnog poziva bit će organizovan događaj za mlade pod nazivom Eco Buzz, kao uvodni događaj za Climathon koji je predviđen da se na proljeće održi u Sarajevu. Ovaj događaj ima

za cilj podizanje svijesti o specifičnom problemu otpada od hrane i zaštite okoliša, s posebnim naglaskom na mlade – srednjoškolce i studente. Nakon Eco Buzz-a, uslijedit će i finalno takmičenje u vidu prvog Climathona u Sarajevu. Veliki fokus će se staviti na vidljivost i promociju događaja, a očekuje se da će veliki broj mladih uzeti učešće u ovom takmičenju, tako da će se postići višestruki rezultati koji će doprinijeti realizaciji više mjera iz Plana Grada Sarajeva za prevenciju i smanjenje otpada od hrane i gubitaka hrane.

Također, u sklopu aktivnosti vezanih za objavljeni javni poziv bit će provedeno istraživanje koje će obuhvatiti podatke iz četiri gradske općine. Cilj istraživanja je identificirati mjere koje su građanima najprihvatljivije kada je u pitanju upravljanje otpadom od hrane. Pored toga, građanima će biti dostupni promotivno-edukativni video klipovi u trajanju do 60 sekundi. Video klipovi će služiti kao alat za objašnjavanje ključnih pojmova vezanih za temu Javnog poziva, uz prikazivanje rezultata pomenutog istraživanja, time pridonoseći edukaciji i podizanju svijesti o problemima vezanim za otpad od hrane.

Ovim javnim pozivom i odazivom relevantnih udruženja, Grad Sarajevo postavlja temelje za jačanje prevencije i smanjenja otpada od hrane. Očekujemo da će ovakvi projekti doprinijeti unaprjeđenju upravljanja otpadom od hrane i povećati svijest građana o važnosti ove teme.

Paralelno, Grad Sarajevo je i dio radne grupe inicijative „Niko gladan, niko sam” koju provodi Fondacija Mozaik u saradnji sa drugim organizacijama i fondacijama, a odnosi se na oslobađanje donacija hrane od PDV-a.

Na ovaj bi se način znatno doprinijelo smanjenju procenta osoba koje žive ispod linije siromaštva, posebno u vrijeme poskupljenja osnovnih životnih namirnica.

Mreža projektnih timova regiona, 350.000 EUR

Gradska služba za održivi razvoj koja se aktivno bavi apliciranjem na međunarodne fondove, uvidjela je potrebu za partnerstvom sa službama i projektnim timovima iz drugih lokalnih zajednica regiona s ciljem boljeg povlačenja sredstava iz međunarodnih fondova i obezbjeđivanja dodatnih resursa za kvalitetniji život u našim zajednicama, te je Grad Sarajevo postao koordinator regionalne mreže gradova za Zapadni Balkan u okviru inicijative „Jačanje mreže projektnih timova odabranih WB6 gradova za učinkovitije korištenje sredstava EU i drugih donatora“. Ovu inicijativu finansira Njemačko Savezno ministarstvo za ekonomsku saradnju i razvoj (BMZ), a provodi je German Development Cooperation (GIZ), uz tehničku pomoć Mreže lokalnih vlasti jugoistočne Evrope (NALAS).

Grad Sarajevo želi na ovaj način formalizovati saradnju između 11 lokalnih zajednica u šest zemalja zapadnog Balkana, kao i definirati mehanizme saradnje, prijenosa znanja i proširenja Mreže. Mreža će se koristiti ne samo za povećanje kapaciteta gradova za privlačenje sredstava i korištenje sredstava, umrežavanje i transfer znanja, već i za pripremu gradova za prijedloge projekata na osnovu potreba, onoga što treba riješiti i/ili rješavanje i pronalaženje rješenja za konkretne probleme.

Posebno je značajna činjenica da je Grad Sarajevo po prvi put koordinator jedne ovakve mreže, jer je do sada bio samo u ulozi člana različitih mreža. Koordinacijom ove Mreže Grad Sarajevo ima priliku da se pozicionira kao lider u procesima privlačenja sredstava i implementacije kvalitetnih projekata u zajednici.

Kroz ovu inicijativu GIZ je za prvih devet gradova, članova ove Mreže, osigurao opremu (laptose, moderatorsku opremu, pin boards, itd.) za jačanje kapaciteta timova.

Kapaciteti su tokom godine dodatno ojačani kroz dvije obuke, mentorstvo i podršku za kreiranje zajedničkih projektnih aplikacija.

Tim povodom, gradonačelnici devet gradova okupili su se u Sarajevu 7. marta kako bi potpisali Memorandum o razumijevanju kojom je obilježena uspostava Mreže.

Za vrijeme potpisivanja Memoranduma organizirana je radionica za kontakt tačke gradova kako bi se pokrenula ova inicijativa i rad Mreže.

Grad Sarajevo uvodi sistem upravljanja kvalitetom u javnoj upravi po uzoru na Beč – CAF, cca 10.000 EUR

U sklopu uvođenja novog programa za upravljanje kvalitetom u institucijama javne uprave (CAF), uposlenici gradske uprave prisustvovali su nizu stručnih radionica bečkog Centra za administrativna istraživanja KDZ.

Grad Sarajevo uvodi ovaj model u procesu evropskih integracija Bosne i Hercegovine, a pritom je za uzor uzeo grad Beč. Mnogi evropski gradovi Beč smatraju uzorom za administrativnu organizaciju, ali i za sistem upravljanja kvalitetom.

CAF (Common Assessment Framework) predstavlja sistem na osnovu kojeg zaposleni i menadžeri procjenjuju sopstvenu organizaciju, utvrđuju svoje prednosti i potencijal za napredak, a potom primjenjuju mjere poboljšanja. Pogodan je za javne uprave na nivou Evropske unije, kao i na nacionalnom, regionalnom i lokalnom nivou, a može se koristiti i za čitavu organizaciju ili za odabrana odjeljenja.

Tehničku podršku i upravljanje uvođenjem CAF-a preuzima bečki KDZ Centar za administrativna istraživanja. Projekat se finansira u saradnji s Austrijskom razvojnom agencijom u sklopu programa BACID za jačanje administrativnih kapaciteta u Dunavskom regionu.

BiodiverCity – URBACT IV Programme, 849.522,00 EUR (2023. – 2025.)

Grad Sarajevo je jedan od projektnih partnera u projektu „BiodiverCity“ u sklopu URBACT IV programa za 2023. godinu. Vodeći partner u ovom projektu je mađarski grad Dunaujvaros, a konzorcij okuplja partnere iz Irske, Holandije, Italije, Španije, Portugala, Bugarske, Slovenije, te Mađarske.

Projekat nastoji osnažiti zajednice, omogućujući im da planiraju i provode snažna rješenja temeljena na prirodi, istovremeno njegujući ponašanja usmjerena na zaštitu okoliša. S vizijom održivog urbanog razvoja, BiodiverCity ima za cilj dati značajan doprinos Strategiji bioraznolikosti EU i zajedničkim naporima za očuvanje dragocjene prirodne baštine.

Kroz proces integriranog akcijskog planiranja, BiodiverCity će pomoći partnerskim gradovima da izmjere bioraznolikost, testiraju praktične alate za mjerenje usluga ekosistema, uključujući korištenje pristupa temeljenog na zajednici, i na temelju svega toga, za provjeru, dizajn i povećanje prirodnih rješenja.

U sklopu ovog projekta, planirana je implementacija pilot aktivnosti u vidu uređenja manje zelene površine koja će doprinijeti unaprjeđenju biodiverziteta u Sarajevu.

Inclusivity and visibility Actions for Sustainable Cultural Development-IVA – UNESCO „Culture and Creativity for the Western Balkans (CC4WBs)“, 78.547,00 EUR

Grad Sarajevo je vodeći partner u projektu IVA u sklopu UNESCO poziva „Culture and Creativity for the Western Balkans (CC4WBs)“, a članovi projekta su i Muzej književnosti i pozorišne umjetnosti BiH, Historijski muzej BiH, JU Gradski muzeji Sarajevo, te Grad Podgorica i Muzeji i galerije Podgorice.

Projekat predviđa institucionalno umrežavanje za inkluziju kulturno-historijskog naslijeđa Bosne i Hercegovine i Crne Gore, aktivnosti kroz edukaciju i opremanje pomenutih muzeja u vidu novih usluga u inkluziji lica s invaliditetom, povećanje kapaciteta muzejskih uposlenika, te dizajniranje inovativnih muzejskih suvenira i opremanje prostora za prodaju istih.

CreArtPlace (Creative & Art-based Placemaking for Thriving Communities) – UNESCO „Culture and Creativity for the Western Balkans (CC4WBs)“, 246.000 EUR

Ovaj projekat temelji se na iskustvima partnera u vezi s trenutnim stanjem građanske kreativnosti i javnih prostora u jugoistočnoj Evropi. Pristupačni, uključivi javni prostori zanemaruju se ili eliminišu, što narušava dobrobit u našim zajednicama.

To su izazovi koje će ovaj projekat tretirati ubrzavanjem kreativnog kreiranja mjesta (placemaking) – javnog prostora u četiri zemlje JI Evrope – Sjevernoj Makedoniji, Srbiji, BiH i Sloveniji. Ove četiri zemlje dijele zajedničke potrebe i lokalni kontekst.

CreArtPlace projekat predviđa da će zajednice postići dva cilja koja podrazumijevaju revitalizaciju degradiranih javnih prostora, te stvaranje jače kulturne saradnje zajednice, mašte, zajedničkog stvaranja i upravljanja.

Kako bi se to postiglo, razvit će se i implementirati okvir podrške koji se sastoji od razvoja kapaciteta, metoda i alata temeljenih na umjetnosti, te testiranja i usavršavanja kroz pilotiranje. Ovakav okvir bit će integriran u holističku uslugu – Placemaking Support Solution.

Rezultati ovog rada bit će objedinjeni u biznis strategiju za dugoročno razvijanje inovativnih rješenja.

SCREEN (Smart Cycling infRAstructurE assEssmeNt) – Innovation call EIT Urban Mobility 2024, 575.000 EUR

Grad Sarajevo je jedan od partnera na ovom projektu, uz Grad Barcelonu, FACTUAL iz Španije, Social Tech iz Danske i Vianovu iz Francuske.

SCREEN ima za cilj procijeniti trenutno stanje biciklističke infrastrukture, identificirati područja za poboljšanje i pružiti korisne savjete za poboljšanje biciklističkog iskustva. Analizirajući više od 100 pokazatelja, procjenjuje rizik sigurnosti na cesti, okoliš i iskustvo vožnje biciklom.

Razvijeni alat će integritati izvore otvorenih podataka, obogaćujući proces evaluacije i proširujući raspon atributa pružanjem cjelovitijeg razumijevanja biciklističkog okruženja i omogućavanjem odluka utemeljenih na boljim informacijama za poboljšanja infrastrukture.

Bike infrastructure, kao dio projekta Air quality, 3 mil. EUR

Grad Sarajevo, sa Ministarstvom saobraćaja KS, općinama KS, te Zavodom za planiranje razvoja KS, učestvuje u projektu Svjetske banke pod nazivom „Bike infrastructure“, a kao dio većeg projekta koji Svjetska banka finansira u BiH, pod nazivom „Air quality“.

Ovaj projekat podrazumijeva izgradnju biciklističkih staza na području cijelog Kantona Sarajevo i unaprjeđenje postojećih staza. U toku ove godine održani su brojni sastanci svih projektnih partnera i predstavnika Svjetske banke, te je trenutno u toku finaliziranje aktivnosti za realizaciju zajedničkog projekta.

Koordinator ovog projekta je Ministarstvo saobraćaja KS, dok je Grad jedan od glavnih implementatora istog.

Sarajevo kao dobitnik prestižne nagrade EUROPEAN DIPLOMA u 2023. godini

European Diploma je prestižno priznanje koje dodjeljuje Vijeće Evrope lokalnim zajednicama za izuzetan doprinos promociji evropskih vrijednosti, ljudskih prava, kulturne raznolikosti, međunarodne saradnje i razumijevanja među evropskim narodima. Ova nagrada ima za cilj nagraditi gradove i regije koji pokazuju snažnu predanost evropskim idealima i aktivno doprinose jačanju zajedničkog evropskog identiteta.

Sarajevo, kao multikulturalni grad, prepoznato je zbog svoje bogate kulturne raznolikosti, gdje različite etničke i vjerske zajednice žive zajedno i doprinose zajedničkom kulturnom naslijeđu.

Aktivna uloga Sarajeva u promociji saradnje među evropskim gradovima, posebno kroz partnerske odnose, razmjenu iskustava i sudjelovanje u međunarodnim projektima, jedan je od razloga dodjeljivanja ove nagrade.

Grad Sarajevo je prepoznat za izuzetne napore u obnovi i pomirenju nakon ratnih razaranja, za promociju mira i suživota među različitim zajednicama, te za svoje zalaganje za ljudska prava, promociju jednakosti i borbu protiv diskriminacije.

Sarajevo je, kroz organizaciju i sudjelovanje u međunarodnim kulturnim događanjima, festivalima, izložbama, koji doprinose promociji kulture i umjetnosti na evropskoj razini, prepoznato kao grad koji aktivno doprinosi jačanju evropskog identiteta i promociji vrijednosti Vijeća Evrope.

TAIEX

Grad Sarajevo je u 2023. godini aplicirao za Taiex program koji podrazumijeva finansijsku podršku državnim službenicima za edukacije i usavršavanja u različitim oblastima svog svakodnevnog rada.

S tim u vezi, predstavnicima Grada je na ovaj način omogućen odlazak u studijsku posjetu Belgiji, a u svjetlu finalizacije aplikacije Sarajevo Youth Capital 2026, radi razmjene iskustava i dobrih praksi s belgijskim gradom Ghentom, koji je proglašen za Evropsku prijestolnicu mladih 2024. Studijska posjeta organizovana je za zaposlenike Gradske službe za obrazovanje, kulturu, sport i mlade, kao i za zaposlenike Kantona Sarajevo i gradskih općina koji se bave pitanjima mladih.

Također, putem TAIEX programa organizovana je konferencija u Elbasanu, na temu Net Zero cities. Delegacija od 7 osoba iz Sarajeva, a koji se bave temom Net Zero cities, aktivno su učestvovali na navedenoj konferenciji, kao panelisti, a sve u koordinaciji Gradske službe za održivi razvoj.

Ostali projekti koji su implementirani u 2023. godini:

- B40 Mreža Balkanskih gradova (Radna grupa za klimatske promjene, Radna grupa za lokalni razvoj, Radna grupa za Smart City)
- 100 climate neutral cities
- ECoD-European Capital of Democracy
- Evropska prijestolnica mladih 2026
- ProSump.

III ZAKLJUČNA RAZMATRANJA

Grad Sarajevo je u 2023. godini, putem Gradske službe za održivi razvoj, partner na projektima ukupne vrijednosti preko 20 miliona KM. U Sarajevo smo povukli preko 3 miliona KM sredstava iz raznih fondova u našu zajednicu. Pored opipljivog finansijskog aspekta našeg pristupa, puno je bitniji efekat koji je ostvaren u zajednici u raznim segmentima. Sa svakim projektom s kojim apliciramo, planiraju se aktivnosti koje unapređuju neki segment života u našem gradu.

Svaki od navedenih projekata iza sebe sadrže čitav niz zahtjevnih kompleksnih koraka i procedura – od pronalaženja adekvatnih javnih poziva, pripreme projektnih prijedloga, procesa apliciranja koji je specifičan za svakog pojedinačnog donatora, čitavog procesa implementacije, saradnje s različitim partnerima i korisnicima, specifične finansije i finansijske procedure, aktivnosti vidljivosti, pa sve do izvještavanja i pravdanja sredstava donatoru, gdje za svaki korak možemo reći da ujedno predstavlja zaseban projekat. Naročit izazov predstavlja iznalaženje pogodne harmonizacije aktivnosti i administrativnih metoda radi prilagođavanja domaćih procedura s procedurama donatora, koje su obavezujuće za korisnike grantova.

Za uspješnu realizaciju svake navedene faze potrebno je multidisciplinarno i široko znanje i vještine iz više oblasti, te kvalitetno znanje engleskog jezika, koji je najčešće obavezni jezik komuniciranja s donatorima, te i unutar posebnih vještina i znanja iz oblasti svake faze projektnog ciklusa, finansija, marketinga/odnosa sa javnošću i mnogih drugih, koje su krucijalne za kvalitetu čitavog procesa o kojem se ovdje govori.

Uzimajući u obzir sve navedeno, kao i rezultate koji su postignuti u proteklom periodu, potrebno je pružati kontinuiranu i sve veću podršku Gradskoj službi za održivi razvoj koja se bavi projektima finansiranim iz međunarodnih, a i domaćih fondova i linija, a naročito imajući u vidu da uspješne aplikacije predstavljaju izuzetan izazov implementacije uspješnog projekta.

Danas, Gradsku službu za održivi razvoj čine pomoćnica gradonačelnice i viša stručna saradnica za projektne finansije, te stručna saradnica za pripremu projekata (trenutno na porodiljnom odsustvu), kao i dvoje projektnih saradnika koji se plaćaju iz sredstava odobrenih projekata. Dakle, dodatni pozitivni aspekt ovog trenda, predstavlja proaktivna mogućnost angažovanja i davanja šanse za rad, ali i sticanje i proširivanje specifičnih znanja i iskustva kvalitetnim mladim ljudima. Ovakvo angažovanje mladih osoba koje imaju posebna znanja i vještine potrebne za ove poslove i unapređuju ih, ne predstavlja trošak, već investiciju, obzirom da svojim rezultatima itekako opravdavaju ukazano

povjerenje i uložena sredstva, a ujedno su i najbolji mogući kadar, provjeren kadar, za eventualno buduće zapošljavanje.

Sve navedeno, bez sumnje ukazuje na značajan pozitivan trend, proaktivan i inovativan pristup, koji donosi mnogobrojne dobrobiti i to za sve građanke i građane i za naše društvo u cjelini. Evidentno je da smo, pokrenuvši značajne procese, privukli višemilionska sredstva u našu zajednicu, uspostavili nova, bitna partnerstva, te time ojačali i samu funkciju i poziciju Grada Sarajeva, a sve ovo je, faktički, tek početak.

Nije zanemarivo da svojim iskustvom možemo poslužiti kao primjer dobre prakse, te pobuditi izazov da u što skorijem roku, što veći broj lokalnih zajednica pronađe svoj ubrzan razvojni put i kapacitet, po uzoru na Grad Sarajevo, a da mi i dalje, svakako nastavimo u ovom pravcu, jačajući svoje kapacitete i gradeći dodatna znanja i iskustva iz svih ovih bitnih oblasti.